Lieta C69313318
ECLI:LV:KURT:2018:1105.C69313318.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ventspilī, 2018.gada 5.novembrī

Kurzemes rajona tiesas tiesnese I.Fišere,
izskatot rakstveida procesā Ventspilī, Zvana ielā 9, civillietu Nr. C69313318 /pers. A/ (personas kods /personas kods/) vienkāršotās procedūras lietā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ (personas kods /personas kods/),

k o n s t a t ē j a

/pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītāja) 13.09.2018. iesniegusi tiesā prasības pieteikumu vienkāršotās procedūras lietā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētājs).

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Ventspils tiesas 2006.gada 9.maija spriedumu no atbildētāja prasītājas labā 2003.gada 17.decembrī dzimušā dēla /pers. C/ uzturam piedzīti uzturlīdzekļi 50,00 Ls (EUR 71,14) apmērā. Piedzīto uzturlīdzekļu apmēru atbildētājs maksā labprātīgi, tādēļ izpildu raksts par uzturlīdzekļu piedziņu izsniegts prasītājai uz rokas.

Taču par cik šobrīd dēls ir sasniedzis 14 gadu vecumu, līdz ar ko ievērojami palielinājušies izdevumi dēla vajadzībām, prasītāja vēlas lūgt palielināt piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru.

Dēla vajadzībām mēnesī nepieciešami vairāk kā EUR 480,00:

Uzturam nepieciešami EUR 7,00 dienā x 30 = EUR 210,00 mēnesī, pusdienām skolā EUR 2,00 dienā x20 = EUR 40,00 mēnesī,

apģērbam (tanī skaitā dažādu sezonu jakām, biksēm, krekliem, veļai, sporta tērpam u.t.t.) vidēji mēnesī EUR 40,

apaviem (dažādu sezonu zābakiem, bolām, sporta apaviem u.t.t.) vidēji mēnesī gada griezumā EUR 40,00,

higiēnas precēm (mazgāšanas līdzekļiem, šampūniem, zobu pastām, sukām u.t.t.) mēnesī vidēji EUR 20,00,

vitamīniem, medikamentiem (dēls slimo ar obstruktīvu bronhītu - alerģiju) vidēji mēnesī EUR 20,00,

svešvalodu kursiem (angļu valodas apguvei EUR 40,00 mēnesī, latviešu valodas apguvei EUR 28,00 mēnesī) EUR 68,00 mēnesī (nodarbības dēls apmeklē privāti, tāpēc nav iespējams iesniegt pierādījumus, bet atbildētājam tas ir zināms), friziera pakalpojumi EUR 7,00 mēnesī, maksa par telefonu EUR 12,00 mēnesī,

kultūras pasākumiem skolā (tanī skaitā ekskursijas) vidēji mēnesī EUR 10,00, kancelejas piederumiem skolas vajadzībām (kladēm, pildspalvām, burtnīcām valodu apguvei u.t.t.) EUR 20,00 mēnesī,

dēla daļa par dzīvokļa apsaimniekošanas izdevumiem EUR 5,26 mēnesī, dēla daļa par Latvijas propāna gāze SIA pakalpojumiem EUR 2,32 mēnesī, dēla daļa par AS Latvenergo pakalpojumiem EUR 5,21, dēla daļa par Lattelekom SIA pakalpojumiem EUR 3,00,

Sakarā ar Līgumu par PSIA Ventspils siltums un PSIA Ūdeka pakalpojumiem pārslēgšanu, šobrīd nav iespējams iesniegt pierādījumus par šo pakalpojumu izmaksu apmēriem.

Atbildētāja ienākumi mēnesī ir ap EUR 600,00, citu apgādājamo viņam nav, tādēļ prasītāja uzskata, ka atbildētājs var maksāt dēla uzturam mēnesī EUR 200,00, kas ir mazāk kā puse no dēla vajadzībām nepieciešamās summas, ko arī prasītāja vēlas lūgt piedzīt no atbildētāja.

Prasītājas vidējie mēneša ienākumi ir EUR 668,00.

Ņemot vērā minēto **prasītāja lūgusi tiesu** piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus 2003.gada 17.decembrī dzimušā dēla /pers. C/ uzturam EUR 200,00 mēnesī sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā un turpinot līdz laikam, kad bērns pats sevi varēs apgādāt vai apstākļu maiņai.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt prasītājas Luminor bank AS kontā. Izbeigt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Izpildu raksta, kurš izsniegts pamatojoties uz Ventspils tiesas 2006.gada 9.maija spriedumu civillietā Nr.C40053006 par uzturlīdzekļu piedziņu 50,- Ls (71,14 EUR) apmērā ar prasības pieteikuma par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu iesniegšanas dienu tiesā.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu.

2018.gada 11.oktobrī tiesā saņemti **atbildētāja rakstveida paskaidrojumi** (lietas 39.- 52.lapas), kuros norādīts, ka prasību atzīst daļēji. Piekrīt maksāt uzturlīdzekļus EUR 130,00 mēnesī.

Paskaidrots, ka izlemjot par piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai jāsamēro nepilngadīga bērna vajadzības ar katra vecāka spējām uzturēt bērnu.

Augstākās tiesas Senāts (spriedums lietā Nr.SKC-863/2011) ir atzinis, ka tiesa var atbrīvot lietas dalībniekus no pierādījumu iesniegšanas, ja tā atzīst par vispārzināmu, ka bērnam uzturēšanas izdevumos iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu, mājokli, higiēnas piederumiem u.t.t. Tomēr Senāts arī norādījis, ka izdevumu pozīcijas, kuras ir mainīgas, tiesa var noteikt atlīdzību pēc taisnīga ieskata, kas pamatots uz visu apstākļu apsvērumu.

Lai gan prasītāja prasībā ir norādījusi aptuvenu dēla /pers. C/ uzturēšanai mēnesī nepieciešamo izdevumu summu, atbildētājs uzskata, ka ņemot vērā bērna vecumu un izvērtējot citus apstākļus, liela daļa no prasītājas norādītajiem izdevumiem ir noteikti pārāk lieli, nav pamatota to objektīva nepieciešamība tādā apmērā, kā arī par daļu no tiem nav iesniegti pierādījumi.

Prasītāja norādījusi nepamatoti lielus izdevumus sekojošās pozīcijās:

- par uzturu EUR 9,00 dienā atbildētājs nepiekrīt, jo šajā pozīcijā uzskata par pamatotiem un samērīgiem izdevumus EUR 5,- dienā (EUR

2,00 pusdienām skolā un EUR 3,00, ņemot vērā, ka ģimenē kopā ir 4 cilvēki ar kopīgu saimniecību);

- par apģērbu un apaviem atzīst kopējo summu EUR 40,00 mēnesī, nevis prasītājas norādīto EUR 60, kas, atbildētāja prāt noteikta pārāk augsta un neatbilst reālajām vajadzībām;
- par higiēnas precēm atzīst izdevumus vidēji EUR 10,00 mēnesī nevis 20,00;
- izdevumus angļu valodas un latviešu valodas apguvei EUR 68,00 mēnesī neatzīst, jo no dēla teiktā zina, ka viņš valodas mācās papildus nodarbībās savā skolā un viņš neko nezināja, ka par to būtu jāmaksā. Pierādījumi kas apliecinātu minētos izdevumus nav iesniegti;
- izdevumus par telefonu EUR 12,00 neatzīst, jo pirms 2 gadiem atbildētājs nopircis dēlam jaunu telefonu, un prasītājas iesniegti dokumenti un maksājuma dokumentā norādītais mērķis neliecina ne par telefona iegādi viņu dēlam, ne arī par izdevumiem šim mērķim. Piekrīt, ka dēlam mobilā telefona pakalpojumu apmaksai objektīvi būtu vajadzīgi EUR 7,00 mēnesī;
- par kancelejas piederumiem skolai atzīst summu EUR 7,00 mēnesī, nevis prasītājas norādītos EUR 20,00, kas, atbildētāja prāt noteikta pārāk augsta un neatbilst reālajām vajadzībām,
- par izdevumiem medikamentiem atzīst EUR 10,00 mēnesī, jo dēls nekad nav bieži un smagi slimojis, vēl nesen viņš aktīvi nodarbojās ar sportu, trenējās karatē un sambo, vienmēr ir bijis veselīgs bērns. Bet, protams, tāpat kā visi, arī viņš reizēm saaukstējas un slimo un izdevumi šādam mērķim protams ir objektīvi nepieciešami;
- par kultūras pasākumiem skolā un ekskursijām atzīst izdevumus ekskursijām vidēji EUR 7,00 mēnesī, jo skolā rīkotie kultūras pasākumi ir bez maksas.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs uzskata, ka ir pamats apšaubīt, ka dēla /pers. C/ uzturēšanai tiešam nepieciešami tik lieli izdevumi, kā tos prasībā norādījusi prasītāja.

Uzskata, ka dēla uzturam nepieciešamie ik mēneša izdevumi atbilst EUR 260,.00 apmērā mēnesī.

Prasītājas vidējā darba alga pēc nodokļu nomaksas ir EUR 668,00 (saskaņā ar pievienoto izziņu lietā), viņa saņem arī valsts ģimenes pabalstu par dēlu, kā arī ienākuma nodokļa atvieglojumus. Līdz ar to arī prasītāja spēj nodrošināt dēlu ar uzturlīdzekļiem vismaz tādā pašā apmērā EUR 130,00.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai no pusēm ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.

Prasītājai, lūdzot piedzīt uzturlīdzekļus EUR 200,00 apmēra, tas ir, lielākā apmērā par valstī noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem, iespēju robežās ir jāpierāda un jāpamato bērna ik mēneša uzturam objektīvi nepieciešamie izdevumi, uz ko viņa pamato prasību.

Atbilstoši LR Augstākās tiesas Senātā Civillietu departamenta 2012.gada tiesu prakses apkopojumam „Par tiesu praksi strīdu izskatīšanā par aizgādības (kopīgas, atsevišķas, ikdienas) un saskarsmes tiesībām un uzturlīdzekļiem bērnam" Secinājumu 12.pkt.noteikts, ka ,galvenie principi, no kuriem jāvadās, nosakot uzturlīdzekļus, ir 1) vecāku mantiskais stāvoklis; 2) bērnam nepieciešamo izdevumu apmērs".

Turklāt, Senāts norādījis, ka nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir ņemami vērā tās puses ienākumi, no kuras uzturlīdzekļi tiek prasīti, noskaidrojot, vai viņa gūtie ienākumi ir pietiekami, lai nodrošinātu pieprasīto uzturlīdzekļu maksāšanu (15. pkt.).

Atbilstoši savām spējām un mantas stāvoklim dēla /pers. C/ uzturam atbildētājs spēj dot uzturlīdzekļus EUR 130,00 mēnesī, ko arī faktiski visus laiku arī ir dēlam nodrošinājis, neskatoties uz to, ka ar tiesas spriedumu piedzīti EUR 71,14.

Regulāri jau no laika, kad prasītāja atsauca izpildu rakstu, atbildētājs prasītājai pārskaita uzturlīdzekļus EUR 85,37 dēla uzturam (skat. bankas konta izdruku Pielikumā). Bez tam, atbildētājs vienmēr ir sniedzis papildus materiālu palīdzību dēla uzturēšanai, gan pērkot apģērbu, apavus, nepieciešamās lietas skolai u.c. Atbildētājs vienmēr devis papildus naudu prasītājai, ja radās kāda vajadzība, tā, piemēram, kad dēlam liktas zobiem breketes, sedzis pusi no izdevumiem šīm vajadzībām. Prasītāja vienmēr no atbildētāja ir saņēmusi materiālu atbalstu vajadzības gadījumā, nekad atbildētājs nav atteicis viņai materiālu palīdzību. Dēla dzimšanas dienā atbildētājs vienmēr pasniedzis arī naudas dāvanu. Tiekoties ar dēlu vienmēr iedod viņam arī diezgan lielu kabatas naudu.

Atbildētājam ar dēlu ir ļoti tuvas un sirsnīgas attiecības, regulāri atbildētājs ar viņu sazvanās, atbildētājs ir lietas kursā par visu, kas ar viņu notiek, viņi tiekas vairākas reizes mēnesī, kopā pavada laiku. Tāpēc atbildētājam bija liels pārsteigums, ka prasītāja cēla prasību tiesā pat neaprunājoties ar viņu pirms tam un nemēģinot vienoties. Pēc prasības saņemšanas atbildētājs centies ar prasītāju vienoties par izlīgumu, bet prasītāja nevēlas pat apspriest šādu risinājumu. Atbildētājs nekad nav devis dēla uzturam mazāk uzturlīdzekļus nekā to noteikusi valsts, bet papildus tiesas noteiktajam, vienmēr atbilstoši savām iespējām materiāli palīdzējis.

Civillikuma 179.pantā noteikts, ka „vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa ".

Atbildētājs strādā /Nosaukums/par /amats/ un viņa ik mēneša ienākumi pēc nodokļu nomaksas vidēji ir EUR 602,89 mēnesī.

Citu ienākumu atbildētājam nav, kā arī atbildētājam nepieder nekāds īpašums vai cita manta, kas dotu papildus ienākumus.

Atbildētājs dzīvo viens viņam piederošajā 2-istabu dzīvoklī un maksājumi par dzīvokli un ar tā lietošanu saistītiem pakalpojumiem sastāda vidēji EUR 115:

- apsaimniekošanas maksa - EUR 13.98.
- atkritumu izvešana - EUR 1.54,
- par gāzi - EUR 8,99,
- par ūdeni un kanalizāciju - EUR 15,79,
- par karsto ūdeni un apkuri EUR 61,00 (EUR 23 karstais ūdens, cirkulācija un EUR 38 vidēji mēnesī par apkuri, izdalot uz gadu),
- par elektrību EUR 11,06,
- nekustamā īpašuma nodoklis par dzīvokli - EUR 2,72 (EUR 32,60 : 12 mēn). Papildus vēl ir izdevumi par mobilo telefonu un internētu - EUR 21,99 mēnesī.

Atskaitot no atbildētāja darba algas iepriekš norādītos izdevumus par dzīvokli, telefonu, un vēl 130 EUR uzturlīdzekļus dēla uzturam (apmērs, ko atbildētājs atzīst) atbildētājam pārējiem izdevumiem pašam paliek aptuveni 335 EUR mēnesī, no kuriem, tāpat kā jebkuram cilvēkam, viņam ir jāapmaksā vispārzināmie izdevumi par pārtiku, apģērbu, apaviem, higiēnas precēm, friziera apmeklējumu, medikamentiem un ārstu apmeklējumiem un vēl citiem izdevumiem.

Pārbaudot lietas materiālus, kā arī izvērtējot lietas būtību kopumā, tiesa uzskata, ka **prasība ir apmierināma daļēji** šādu apsvērumu dēļ.

Nav strīda, ka puses ir 2003.gada 17.decembrī dzimušā /pers. C/ vecāki (lietas 14.-15.lapas).

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesa pamatojas uz lietā esošajiem pierādījumiem, ievērojot Civilprocesa likuma 10.panta noteikumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta pirmo daļu, ja tiesa atzīst kādu faktu par vispārzināmu, tas nav jāpierāda, savukārt, saskaņā ar 97.panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, vadoties no tiesiskās apziņas un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka katrai pusei pienākumu pierādīt tos faktus, uz kuriem tā atsaucas, kā arī savu prasījumu un iebildumu pamatojumu.

Lietā nav strīds par uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu, bet ir par uzturlīdzekļu apmēru.

Piedzenamā uzturlīdzekļu apmēra noteikšanai tiesai ir jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, jāizvērtē katra vecāka mantas stāvoklis un spēja tādu summu segt, jāsadala nepieciešamā uzturlīdzekļu summa, proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim (sk. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 8.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-991/2013; 2012.gada 28.septembra spriedumu lietā Nr.SKC- 1068/2012; 2012.gada 28.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-1024/2012; 2012.gada 25.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-1391/2012).

Minētais tiesai ļauj secināt, ka uzturdošanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un tam atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai tādējādi maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, nosakot vien minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

No lietas materiāliem ir redzams, ka saskaņā ar Ventspils tiesas 2006.gada 9.maija spriedumu no atbildētāja prasītājas labā 2003.gada 17.decembrī dzimušā dēla /pers. C/ uzturam piedzīti uzturlīdzekļi 50,00 Ls (71,14 EUR) apmērā (lietas 12.-13.lapas).

Atbildētājs lietā iesniedzis pierādījumus, ka labprātīgi maksā uzturlīdzekļus dēla uzturam EUR 85,37 apmērā (lietas 44.lapa).

Saskaņā ar prasībā ietverto aprēķinu (lietas 8.lapa) prasītāja dēla uzturam ik mēnesi tērē EUR 480,00.

Augstākās tiesas Senāts 2011.gada 18.maija spriedumā lietā Nr.SKC-863/2011 norādījis, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu pēc tā prasījuma rakstura nav iespējams precīzi, balstoties uz lietā esošajiem pierādījumiem, noteikt konstantu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru (medicīniskie izdevumi atšķiras atkarībā no tā, vai bērns slimo; izdevumi par mājokli atšķiras ziemas un vasaras mēnešos utt.).

Izvērtējot aprēķinā iekļauto izdevumu pamatotību, tiesa ņem vērā, ka ar bērnu aprūpi saistītos izdevumus aprēķinā veido izdevumu pozīcijas, kas saistītas ar Civillikuma 170.pantā norādīto bērna aprūpes nodrošinājumu - izdevumi par ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka prasītāja īsteno bērna aprūpi un uzraudzību ikdienā un ka atbildētājam kā bērna tēvam ir jāpiedalās bērnu uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi.

Prasītāja ir pieprasījusi no atbildētāja sniegt uzturlīdzekļus dēla uzturam EUR 200,00 apmērā ik mēnesi. Rakstveida paskaidrojumos par celto prasību atbildētājs iebilst pret celtās prasības apmēru.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmo un otro daļu, vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma noteikumiem ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Primāri katram vecākam ir pienākums nodrošināt bērnu ar ēdienu, apģērbu, mājokli, higiēnas piederumu un citu ikdienā nepieciešamu preču vai pakalpojumu iegādi.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2018.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 430 *euro*.

Uz prasības celšanas brīdi nepilngadīgais /pers. C/ sasniedzis 14 gadu vecumu. Līdz ar to minimālo uzturlīdzekļu apmērs, kurš ir jāsniedz katram no vecākiem nepilngadīgā /pers. C/ uzturam no prasības celšanas brīža, tas ir, no 2018.gada 13.septembra, ir EUR 129,00 mēnesī.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektajai daļai šādā apmērā uzturlīdzekļi ir sniedzami neatkarīgi no vecāku ienākumiem, mantas stāvokļa un spējām uzturēt bērnu. Katram no vecākiem ir jāņem vērā, ka bērna vajadzības ir prioritāras un vecāku pienākums ir sniegt bērniem visu iespējamo atbalstu, tā ikdienas vajadzību apmierināšanai samērā ar katra vecāka mantas stāvokli.

Protams, ka uzturlīdzekļu apmēru var prasīt jebkādu, taču tam jābūt objektīvam un pamatotam un saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu – tam jābūt atbilstošam atbildētāja spējām un mantas stāvoklim.

Prasītāja ir sniegusi prasības summas aprēķinu, kurā norāda, ka vienā mēnesī dēlam uzturam ir nepieciešams vairāk kā EUR 480,00, tas ir uzturam nepieciešami EUR 7,00 dienā x 30 = EUR 210,00 mēnesī, pusdienām skolā EUR 2,00 dienā x20 = EUR 40,00 mēnesī, apģērbam (tanī skaitā dažādu sezonu jakām, biksēm, krekliem, veļai, sporta tērpam u.t.t.) vidēji mēnesī EUR 40,00, apaviem (dažādu sezonu zābakiem, bolām, sporta apaviem u.t.t.) vidēji mēnesī gada griezumā EUR 40,00, higiēnas precēm (mazgāšanas līdzekļiem, šampūniem, zobu pastām, sukām u.t.t.) mēnesī vidēji EUR 20,00, vitamīniem, medikamentiem (dēls slimo ar obstruktīvu bronhītu - alerģiju) vidēji mēnesī EUR 20,00, svešvalodu kursiem (angļu valodas apguvei EUR 40,00 mēnesī, latviešu valodas apguvei EUR 28,00 mēnesī) EUR 68,00 mēnesī, friziera pakalpojumi EUR 7,00 mēnesī, maksa par telefonu EUR 12,00 mēnesī, kultūras pasākumiem skolā (tanī skaitā ekskursijas) vidēji mēnesī EUR 10,00, kancelejas piederumiem skolas vajadzībām (kladēm, pildspalvām, burtnīcām valodu apguvei u.t.t.) EUR 20,00 mēnesī, dēla daļa par dzīvokļa apsaimniekošanas izdevumiem EUR 5,26 mēnesī, dēla daļa par Latvijas propāna gāze SIA pakalpojumiem EUR 2,32 mēnesī, dēla daļa par AS Latvenergo pakalpojumiem EUR 5,21, dēla daļa par Lattelekom SIA pakalpojumiem EUR 3,00,

Savukārt, atbildētājs ir atzinis, ka dēla uzturam mēnesī ir nepieciešami EUR 260,00, norādot, ka viņaprāt, dēlam mēnesī par uzturu ir nepieciešami EUR 5,00 dienā (EUR 2,00 pusdienām skolā un EUR 3,00); - par apģērbu un apaviem EUR 40,00 mēnesī; - par higiēnas precēm vidēji EUR 10; 00 piekrīt, ka dēlam mobilā telefona pakalpojumu apmaksai objektīvi būtu vajadzīgi EUR 7,00 mēnesī; - par kancelejas piederumiem skolai EUR 7,00 mēnesī; - par izdevumiem medikamentiem EUR 10,00 mēnesī; - par kultūras pasākumiem skolā un ekskursijām EUR 7,00 mēnesī.

Ņemot vērā aprēķinos norādīto, tiesa atzīst, ka neapstrīdams ir fakts, ka bērnam ir nepieciešama pārtika, apģērbs, higiēnas preces, dzīvesvietas nodrošināšanas izdevumi, mācību materiāli un, ka bērnam uzturlīdzekļi ir vajadzīgi pastāvīgi, paredzami un regulāri (sk. https://lvportals.lv/tiesas/291232-bernam-uzturlidzekli-ir-vajadzigi-pastavigiparedzami-un-regulari-2017).

Tiesa, neapstrīdot faktu, ka aprēķinā iekļaujami izdevumi par medikamentiem, vitamīniem, atzīst, ka šiem izdevumiem nav konstants raksturs, tie var atšķirties no slimošanas biežuma un citiem apstākļiem. Izvērtējot vecāku finansiālās iespējas un izdevumu nepieciešamību, izdevumus iespējams arī samazināt.

Tiesa piekrīt atbildētāja iebildumiem par izdevumiem par pulciņiem un telefonu, jo prasītāja nav pierādījusi ar maksājumu dokumentiem, ka tādi tiek atmaksāti.

Tāpat tiesa atzīst, ka nav iesniegti arī pierādījumi prasītājas prasītajam izdevumu apmēram par apģērbu un apaviem (EUR 80,00 mēnesī), higiēnas precēm (EUR 20 mēnesī), kancelejas piederumiem EUR 20 mēnesī). Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatē, ka prasītāja nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus sava prasījuma apmēra pamatošanai.

Atbildētāja ienākumi no darba algas /Nosaukums/ atbilstoši tiesas rīcībā iesniegtajiem pierādījumiem sastāda vidēji EUR 602,89 mēnesī pēc nodokļu nomaksas (lietas 34., 42.-43.lapa), atbildētājam pieder dzīvokļa īpašums (lietas 52.lapa). Ielūkojoties tiesai pieejamos publiskajos reģistros, tiesa konstatē, ka uz atbildētāja vārda reģistrēts viens transportlīdzeklis – 2000.gada automašīna Volvo S60.

Tiesa, ielūkojoties publiskajos reģistros, konstatē, ka prasītājai pieder viens nekustamais īpašums un uz viņas vārda nav reģistrēti transportlīdzekļi. Neskatoties uz to, ka lietas materiālos nav pierādījumi par prasītājas ikmēneša ienākumiem, bet prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka viņas vidējie mēneša ienākumi ir EUR 668,00, tad tiesai ir dibināts pamats uzskatīt, ka prasītājas faktiskie ienākumi ir līdzvērtīgi atbildētāja ienākumiem.

Ņemot vērā lietā konstatēto pušu mantisko stāvokli, tiesa atzīst, ka prasītais uzturlīdzekļu apmērs nav samērīgs attiecībā pret atbildētāja spējām uzturēt bērnu. Tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenami uzturlīdzekļi tādā apmērā, kādā šobrīd pieļauj viņa materiālais stāvoklis un spējas uzturēt bērnu.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš norādītos argumentus attiecībā uz vecāku mantas stāvokli, atzīst, ka ar bērna aprūpi saistītie izdevumi ir sadalāmi vecāku starpā, piedzenot no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturam 130 EUR apmērā mēnesī.

Tā kā atbildētājs no prasības celšanas ir veicis maksājumus, tad tie ieskaitāmi uzturlīdzekļu maksājumos.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Pieļaujot iespēju, ka uzturlīdzekļu apmērs pilnībā nenodrošina visas bērnu vajadzības, tiesa atzīst par nepieciešamu vērst pušu uzmanību uz Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, kas noteic, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556), piedzenami no 2018.gada 13.septembra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņas prasījumu, no kuras samaksas prasītāja, iesniedzot prasību, atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, EUR 234,00, kas aprēķināta Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktā, 35.panta pirmās daļas 6.punktā paredzētajā kārtībā no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,82 (Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts, 40. panta piektā daļa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam tiesas spriedumā nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un vadoties no Civillikuma 179.panta, Civilprocesa likuma Civilprocesa likuma 97., 193., 195. 204.[1], 250.[25], 250.[27] panta tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/ (personas kods /personas kods/) par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) uzturlīdzekļus 2003.gada 17.decembrī dzimušā dēla /pers. C/ (personas kods /personas kods/) uzturam EUR 130,00 (viens simts trīsdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30 (trīsdesmit) % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt vai līdz apstākļu maiņai.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt ar 2018.gada 13.septembri, atskaitot jau atbildētāja no prasības celšanas brīža veiktos uzturlīdzekļa maksājumus.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt prasītājas AS "Luminor bank" kontā /konta numurs/.

Noraidīt prasību daļā par uzturlīdzekļu EUR 70,00 (septiņdesmit *euro*) mēnesī piedziņu.

Izbeigt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Izpildu raksta, kurš izsniegts pamatojoties uz Ventspils tiesas 2006.gada 9.maija spriedumu civillietā Nr.C40053006 par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ (personas kods /personas kods/) 2003.gada 17.decembrī dzimušā dēla /pers. C/ (personas kods /personas kods/) uzturam Ls 50,00 (EUR 71,14) apmērā ar 2018.gada 13.septembri.

Piedzīt no /pers. B/ (personas kods /personas kods/) valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 234,00 (divi simti trīsdesmit četri *euro*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,82 (četri *euro* 82 centi).

Valsts nodeva maksājama Valsts kases, reģistrācijas numurs 90000050138, kontā LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELL22, iemaksas mērķis: valsts nodeva, Kurzemes rajona tiesa, lietas arhīva Nr. C-3133-18/29, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami Tiesu administrācijas, reģistrācijas numurs 90001672316, saņēmēja iestāde – Valsts kase BIC kods: TRELLV22, kontā LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, Kurzemes rajona tiesa, lietas arhīva Nr. C-3133-18/29. Kvītis par minēto summu samaksu nekavējoties iesniedzamas Kurzemes rajona tiesā.

Noteikt /pers. B/ tiesas sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienu termiņu no dienas, kad tiesas spriedums stājas likumīgā spēkā.

Spriedumu var 20 dienu laikā apelācijas kārtībā pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese I.Fišere